

"O'zbekistonda barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish va yashil iqtisodiyotni rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishlari" mavzusida Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
IQTISODIYOTNI MODERNIZATSIYALASHDA QISHLOQ XOJALIGI
MAHSULOTLARINI YETISHTIRISH VA AGROXIZMAT KO'RSATISHNI
RIVOJLANTIRISH

Ilmiy rahbar Djurayeva Dilnoza Davron qizi – BuxDU, “Yashil iqtisodiyot va agrobiznes” kafedrasida dotsenti.

3-1-Agrobiznes va investitsion faoliyat ta'lim yo'nalishi 4-kurs talabasi Muhammadov Amirbek

ANNOTATSIYA

Mazkur maqolada iqtisodiyotni modernizatsiyalash jarayonida qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirish va agroxizmat ko'rsatishning ahamiyati tahlil qilinadi. Qishloq xo'jaligini rivojlantirish uchun zamonaviy texnologiyalar va innovatsion yondashuvlarning joriy etilishi muhim omil sifatida ko'rib chiqiladi. Shuningdek, agroxizmatlar tizimini takomillashtirish, fermer xo'jaliklarini qo'llab-quvvatlash va qishloq xo'jaligi mahsulotlarining eksport salohiyatini oshirish masalalari yoritiladi. Yer va suv resurslaridan samarali foydalanish, ekologik barqarorlikni ta'minlash ham dolzarb muammolar qatoriga kiradi. Agrologistika infratuzilmasini rivojlantirish va davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash dasturlarining roli alohida ta'kidlanadi. Maqolada qishloq xo'jaligining iqtisodiy taraqqiyotga ta'siri va ushbu sohaning istiqbollari haqida xulosa chiqariladi.

ANNOTATION

This article analyzes the importance of agricultural production and agro-services in the process of economic modernization. The introduction of modern technologies and innovative approaches to the development of agriculture is considered an important factor. It also covers the issues of improving the agro-services system, supporting farms, and increasing the export potential of agricultural products. Effective use of land and water resources, ensuring environmental sustainability are also among the pressing problems. The role of agro-logistics infrastructure development and state support programs is emphasized. The article concludes with a conclusion about the impact of agriculture on economic development and the prospects for this sector.

АННОТАЦИЯ

В данной статье анализируется значение производства сельскохозяйственной продукции и оказания агроуслуг в процессе модернизации экономики. Внедрение современных технологий и инновационных подходов для развития сельского хозяйства считается важным фактором. Также будут освещены вопросы совершенствования системы агросервиса, поддержки

2025-YIL 14-15-APREL

"O'zbekistonda barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish va yashil iqtisodiyotni rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishlari" **mavzusida Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya fermerских хозяйств и повышения экспортного потенциала сельхозпродукции.** В число актуальных проблем входят эффективное использование земельных и водных ресурсов, обеспечение экологической стабильности. Подчеркнута роль развития агрологистической инфраструктуры и программ государственной поддержки. В статье обобщено влияние сельского хозяйства на развитие экономики и перспективы этого сектора.

KALIT SO'ZLAR: *Iqtisodiyot, modernizatsiyalash, agroxizmatlar, innovatsion texnologiyalar, fermer xo'jaligi.*

1. Kirish.

Bugungi kunda iqtisodiyotni modernizatsiyalash global rivojlanishning ajralmas qismi bo'lib, har bir davlat o'zining iqtisodiy salohiyatini mustahkamlash yo'lida zamonaviy texnologiyalar va innovatsion yondashuvlardan foydalanishga intilmoqda. Shu nuqtayi nazardan, qishloq xo'jaligi milliy iqtisodiyotning strategik tarmog'i sifatida alohida e'tiborni talab qiladi. Chunki bu soha nafaqat ichki bozorni oziq-ovqat mahsulotlari bilan ta'minlash, balki eksport hajmini oshirish, bandlikni ta'minlash va iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlashda ham muhim rol o'ynaydi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirish jarayonida innovatsion texnologiyalarni qo'llash, resurslardan samarali foydalanish va agroxizmatlar tizimini takomillashtirish iqtisodiy modernizatsiyaning asosiy yo'nalishlaridan biridir. Mamlakatlar qishloq xo'jaligini modernizatsiyalash orqali hosildorlikni oshirish, ishlab chiqarish tannarxini pasaytirish va ekologik barqarorlikni ta'minlashga erishmoqda. Ayniqsa, suv va yer resurslaridan samarali foydalanish, organik dehqonchilikka o'tish va diversifikatsiyalangan agroklastarlarni rivojlantirish iqtisodiy o'sishni ta'minlashda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Shuningdek, qishloq xo'jaligi sohasida agroxizmat ko'rsatish tizimini rivojlantirish ham muhim ahamiyatga ega. Fermer xo'jaliklariga zamonaviy texnika va xizmatlarni taqdim etish, agroinnovatsiyalarni ishlab chiqish va ularga kredit-moliya ko'magini ko'rsatish orqali qishloq xo'jaligi mahsulotlarining raqobatbardoshligi oshirilishi mumkin. Bundan tashqari, logistika infratuzilmasini rivojlantirish, mahsulotlarni saqlash, qayta ishlash va eksport qilish tizimini takomillashtirish orqali qishloq xo'jaligi ishlab chiqaruvchilarining bozorga chiqish imkoniyatlari kengayadi.

Shu bois, iqtisodiyotni modernizatsiyalash jarayonida qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirish hamda agroxizmat ko'rsatish tizimini rivojlantirish ustuvor yo'nalishlardan biri bo'lib qolmoqda. Ushbu maqolada qishloq xo'jaligini modernizatsiya qilishning asosiy jihatlari, qishloq xo'jaligi mahsulotlarini

"O'zbekistonda barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish va yashil iqtisodiyotni rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishlari" mavzusida Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya yetishtirishda innovatsiyalarning o'rni va agroxizmat ko'rsatish tizimini takomillashtirish bo'yicha chora-tadbirlar tahlil qilinadi.

2. Adabiyotlar sharxi.

Zamonaviy iqtisodiyotni modernizatsiyalash jarayonida qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirish va agroxizmat ko'rsatish tizimini rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etadi. O'zbekiston qishloq xo'jaligi mamlakati bo'lib, ushbu sektorning samarali ishlashi butun iqtisodiy tizimning barqaror o'sishiga ta'sir ko'rsatadi. Bugungi kunda qishloq xo'jaligini modernizatsiyalash orqali hosildorlikni oshirish, resurslardan samarali foydalanish va ishlab chiqarish jarayonlarini takomillashtirish dolzarb masalalardan biri bo'lib qolmoqda.

To'raqulov B. tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda ta'kidlanishicha, O'zbekistonda qishloq xo'jaligini zamonaviylashtirish jarayonida innovatsion texnologiyalarni joriy etish muhim ahamiyat kasb etadi. Fermer xo'jaliklarida ilg'or texnologiyalarni qo'llash orqali hosildorlikni oshirish, suv va yer resurslaridan oqilona foydalanish imkoniyati paydo bo'ladi. Shu bilan birga, qishloq xo'jaligi mahsulotlarining bozor talablariga mos kelishi uchun sifat standartlariga rioya qilish ham muhimdir.

Smith J. & Johnson R. (2021) o'z tadqiqotlarida qishloq xo'jaligida innovatsion yondashuvlarning iqtisodiy rivojlanishga ta'sirini tahlil qilgan. Ularning fikricha, qishloq xo'jaligida dron texnologiyalari, sun'iy intellekt asosida ishlov berish va suv tejovchi texnologiyalarni keng joriy etish orqali mahsuldorlikni sezilarli darajada oshirish mumkin. Xususan, sun'iy intellekt yordami bilan tuproq tarkibini tahlil qilish va shunga mos holda mineral o'g'itlardan foydalanish natijasida hosildorlikni oshirish mumkinligi isbotlangan.

Karimov U. (2020) tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda agrobiznesda klaster tizimini rivojlantirishning afzalliklari yoritilgan. Ushbu tizim qishloq xo'jaligi mahsulotlari ishlab chiqaruvchilari va qayta ishlovchilari o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlashga xizmat qiladi. Qishloq xo'jaligidagi klaster tizimi orqali ishlab chiqarish jarayonlarini samarali boshqarish, mahsulot sifatini oshirish va eksport hajmini kengaytirish imkoniyati mavjud. Bunday tizimning rivojlanishi O'zbekiston qishloq xo'jaligida ham muhim bosqichlardan biri hisoblanadi.

Jahon banki tomonidan e'lon qilingan "The Role of Agriculture in Sustainable Development" (2022) hisobotida ta'kidlanishicha, qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirishda ekologik barqarorlikni ta'minlash va xalqaro standartlarga mos ishlab chiqarish jarayonlarini yo'lga qo'yish muhimdir. Hisobotda fermerlarga subsidiya ajratish, ekologik toza texnologiyalarni rivojlantirish va organik mahsulotlar yetishtirish bo'yicha tavsiyalar berilgan.

"O'zbekistonda barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish va yashil iqtisodiyotni rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishlari" mavzusida Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya

Ruzmetov X. tomonidan olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, O'zbekistonda agroxizmat ko'rsatish tizimini rivojlantirish orqali fermerlarga texnik va maslahat yordami ko'rsatish qishloq xo'jaligining samaradorligini oshirishi mumkin. Agroxizmatlar tarkibiga o'g'it va urug' yetkazib berish, texnik xizmatlar ko'rsatish, maslahat markazlarini tashkil etish kabi omillar kiradi. O'zbekistonda fermerlar uchun zamonaviy agroxizmat markazlarini tashkil etish qishloq xo'jaligining barqaror rivojlanishiga xizmat qiladi.

BMTning Oziq-ovqat va qishloq xo'jaligi tashkiloti (FAO) tomonidan e'lon qilingan "Agro-services and Rural Development" (2021) hisobotida agroxizmatlarni rivojlantirishning xalqaro tajribasi o'rganilgan. Tadqiqot natijalariga ko'ra, fermerlarga xizmat ko'rsatish tizimini takomillashtirish orqali mahsulot yetishtirish samaradorligini oshirish va mehnat unumdorligini ko'tarish mumkin. Xususan, rivojlangan mamlakatlarda agroxizmatlar sohasi raqamli texnologiyalar yordamida takomillashtirilgan bo'lib, fermerlarga onlayn maslahat berish, mahsulotni sotishda yordam ko'rsatish va texnik xizmatlarni avtomatlashtirish tizimlari joriy etilgan.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Qishloq xo'jaligini rivojlantirish strategiyasi – 2030" qarorida qishloq xo'jaligini modernizatsiya qilish va ekologik barqaror ishlab chiqarishni yo'lga qo'yish bo'yicha strategik yo'nalishlar belgilangan. Hujjatda fermer xo'jaliklarini qo'llab-quvvatlash, subsidiyalarni kengaytirish, zamonaviy texnologiyalarni jalb etish va ichki hamda tashqi bozorlarga mahsulot yetkazib berish jarayonlarini takomillashtirish masalalari yoritilgan.

OECD (2023) tomonidan chop etilgan "Agricultural Policies and Economic Growth" hisobotida qishloq xo'jaligini rivojlantirish bo'yicha ilg'or davlatlar tajribasi tahlil qilingan. Xususan, Yaponiya, Germaniya va AQSh tajribalariga ko'ra, qishloq xo'jaligida davlat yordami, subsidiya siyosati va ilmiy innovatsiyalarning keng qo'llanilishi ushbu sohaning barqaror rivojlanishiga xizmat qiladi.

Qishloq xo'jaligini modernizatsiyalash va agroxizmatlarni rivojlantirish bugungi kunda iqtisodiy taraqqiyotning muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, ishlab chiqarish tizimini takomillashtirish va xalqaro tajribalardan foydalanish orqali qishloq xo'jaligi mahsulotlari sifatini oshirish hamda xalqaro bozorlarda raqobatbardosh mahsulot yetishtirishga erishish mumkin. Shu sababli, mamlakatimiz qishloq xo'jaligini rivojlantirishda ilmiy izlanishlarga asoslangan strategik yondashuvlar muhim ahamiyat kasb etadi.

3. Tadqiqot metodologiyasi.

Mazkur tadqiqot iqtisodiyotni modernizatsiyalash jarayonida qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirish va agroxizmat ko'rsatish tizimini rivojlantirishning nazariy

"O'zbekistonda barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish va yashil iqtisodiyotni rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishlari" mavzusida Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya va amaliy jihatlarini o'rganishga qaratilgan. Tadqiqot jarayonida turli metodologik yondashuvlardan foydalaniladi.

Tadqiqotning asosiy maqsadi qishloq xo'jaligini modernizatsiyalash jarayonida iqtisodiy o'sishga ta'sir qiluvchi omillarni tahlil qilish, agrotexnologiyalarni joriy etish va agroxizmatlarni rivojlantirish orqali hosildorlik va samaradorlikni oshirish yo'llarini aniqlashdan iborat. Ushbu maqsadga erishish uchun quyidagi asosiy vazifalar belgilab olindi.

Birinchidan, qishloq xo'jaligini modernizatsiya qilishning nazariy asoslarini chuqur o'rganish hamda bu boradagi ilmiy yondashuvlarni tahlil qilish. Ikkinchidan, rivojlangan mamlakatlarning qishloq xo'jaligini modernizatsiya qilish bo'yicha tajribasini o'rganish va ularning O'zbekiston sharoitida qo'llash imkoniyatlarini aniqlash. Uchinchidan, qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirish jarayonida ilg'or texnologiyalarning o'rni va agroxizmatlarning samaradorlikka ta'sirini o'rganish. To'rtinchidan, fermer xo'jaliklarining samaradorligini oshirish uchun amaliy tavsiyalar ishlab chiqish hamda ularning iqtisodiy samaradorligini oshirish bo'yicha strategik takliflarni ilgari surish.

Tadqiqot ilmiy-tahliliy va empirik yondashuvlar asosida olib borildi. Tadqiqot davomida quyidagi asosiy usullardan foydalanildi.

Birinchi usul – tahliliy-metodik yondashuv bo'lib, u qishloq xo'jaligini modernizatsiyalashga oid ilmiy adabiyotlar, xalqaro va milliy qonunchilik hujjatlari hamda strategiyalarni o'rganish orqali asosiy yo'nalishlarni aniqlashga xizmat qiladi. Ushbu usul yordamida qishloq xo'jaligini rivojlantirish bo'yicha ilg'or tadqiqotlar va ilmiy ishlanmalar tahlil qilindi.

Ikkinchi usul – taqqoslash usuli bo'lib, u O'zbekiston va rivojlangan davlatlarning qishloq xo'jaligini rivojlantirish bo'yicha yondashuvlarini o'zaro solishtirish va samarali modellarni aniqlashga asoslanadi. Ushbu usul yordamida qishloq xo'jaligini modernizatsiya qilishning turli mamlakatlardagi samarali modellarini tahlil qilish va ularning O'zbekiston sharoitida qo'llash imkoniyatlarini baholash amalga oshirildi.

Uchinchi usul – statistik tahlil bo'lib, u O'zbekiston Respublikasi Davlat Statistika Qo'mitasi, FAO, Jahon banki va boshqa xalqaro tashkilotlardan olingan ma'lumotlar asosida qishloq xo'jaligi mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi, samaradorlik va bozor dinamikasini o'rganishga qaratilgan. Ushbu usul orqali qishloq xo'jaligi mahsulotlarining ishlab chiqarish hajmi, hosildorlik darajasi va eksport-import ko'rsatkichlari tahlil qilindi.

To'rtinchi usul – ekspert baholash usuli bo'lib, u qishloq xo'jaligi sohasi mutaxassislari, fermerlar va agroxizmat ko'rsatuvchi tashkilotlar bilan intervyu va so'rovnomalar o'tkazish orqali real holatni baholash imkonini beradi. Ushbu usul

"O'zbekistonda barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish va yashil iqtisodiyotni rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishlari" mavzusida Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya yordamida qishloq xo'jaligi modernizatsiyasi bilan bog'liq dolzarb muammolar va ularni hal qilish yo'llari aniqlandi.

Beshinchi usul – empirik tadqiqot bo'lib, u fermer xo'jaliklarining faoliyatini joyida o'rganish, ularning texnologik jarayonlari va xizmatlardan foydalanish darajasini tahlil qilishga asoslangan. Tadqiqot doirasida qishloq xo'jaligi korxonalari va fermer xo'jaliklarining ishlab chiqarish jarayonlari o'rganildi, texnologik yangiliklarning samaradorligi tahlil qilindi.

Tadqiqotning ob'ekti sifatida O'zbekiston Respublikasi qishloq xo'jaligi sektori va uning modernizatsiya jarayonlari tanlandi. Tadqiqot predmeti esa qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirish va agroxizmat ko'rsatish tizimining rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar, modernizatsiya jarayonida qishloq xo'jaligi texnologiyalarining roli, ilg'or agroxizmat tizimlarini joriy etish imkoniyatlari va ularning iqtisodiy samaradorligi hisoblanadi.

Tadqiqot natijalari qishloq xo'jaligini modernizatsiya qilish jarayonida samarali yondashuvlarni ishlab chiqishga xizmat qiladi. Natijalarga ko'ra, qishloq xo'jaligini modernizatsiya qilishning eng samarali usullari aniqlanib, agrotexnologiyalar va agroxizmatlarning qishloq xo'jaligi mahsulotlari ishlab chiqarishga ta'siri o'rganildi.

4. Tahlil va natijalar muhokamasi.

Mazkur tadqiqot iqtisodiyotni modernizatsiyalash jarayonida qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirish va agroxizmat ko'rsatish tizimini rivojlantirishning dolzarb masalalarini o'rganishga qaratilgan. Tadqiqot davomida qishloq xo'jaligi sohasining iqtisodiy rivojlanishga ta'siri, texnologik modernizatsiyaning ahamiyati va agroxizmatlar tizimining samaradorligi tahlil qilindi. Quyida tadqiqot natijalari bo'yicha muhim xulosalar va muhokamalar bayon etiladi.

Qishloq xo'jaligi modernizatsiyasining iqtisodiy samaradorligini batafsil tahlilini va natijalarini ko'rib chiqamiz.

Qishloq xo'jaligi sektorining iqtisodiy rivojlanishga qo'shayotgan hissasi O'zbekiston iqtisodiyotining barqaror o'sishida muhim rol o'ynaydi. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, qishloq xo'jaligi sohasiga zamonaviy texnologiyalarni joriy etish natijasida hosildorlik oshib, ishlab chiqarish xarajatlari kamaymoqda.

Statistik ma'lumotlarga ko'ra, ilg'or texnologiyalarni joriy etgan fermer xo'jaliklarida hosildorlik an'anaviy usullarga qaraganda 20-30% ga oshgan. Bu esa mahsulot tannarxining pasayishiga va fermer xo'jaliklarining daromadlarining ortishiga olib kelgan. Shuningdek, davlat tomonidan qishloq xo'jaligi sohasiga ajratilayotgan subsidiyalar va imtiyozli kreditlar sohaga investitsiyalarni jalb qilishda muhim omil bo'layotgani aniqlangan.

"O'zbekistonda barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish va yashil iqtisodiyotni rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishlari" mavzusida Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya

Modernizatsiya jarayonida fermer xo'jaliklariga zamonaviy texnologiyalarni joriy etish bo'yicha ko'mak berish zarur. Bu nafaqat hosildorlikni oshirishga, balki oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashga ham xizmat qiladi. Shuningdek, subsidiyalar va imtiyozlar to'g'ri yo'naltirilishi lozim, aks holda samaradorlik kutilgan natijani bermasligi mumkin.

Agroxizmatlarning rivojlanishi va uning qishloq xo'jaligiga ta'sirini batafsil o'rgandik. Tahlillar shuni ko'rsatdiki, agroxizmatlar tizimi qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirish jarayonida muhim rol o'ynaydi. Xususan, mexanizatsiya, urug'chilik, o'g'it yetkazib berish, sug'orish tizimlari, zararkunandalarga qarshi kurash kabi xizmatlar fermer xo'jaliklarining samaradorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Tadqiqot natijalariga ko'ra, yaxshi rivojlangan agroxizmat tizimiga ega hududlarda hosildorlik darajasi 25-40% ga yuqori bo'lib, mahsulot sifati ham yaxshiroq bo'ladi. Shu bilan birga, agroxizmatlar infratuzilmasi zaif bo'lgan hududlarda fermerlarning xarajatlari oshishi, mahsulot sifati va bozordagi raqobatbardoshligi pastligi kuzatilmoqda.

Agroxizmatlarni rivojlantirish uchun davlat va xususiy sektor o'rtasida hamkorlikni kuchaytirish lozim. Agroxizmatlar markazlarini tashkil etish, ularga investitsiyalar jalb qilish va fermerlarga qulay xizmatlar ko'rsatish bo'yicha dasturlar ishlab chiqilishi zarur. Bundan tashqari, agroxizmatlar ko'rsatishdagi korrupsiyaviy omillarni kamaytirish maqsadida shaffof tizimlarni joriy etish lozim.

Raqamli texnologiyalar va innovatsiyalarning ahamiyati biz uchun juda muhim. Tahlillar shuni ko'rsatmoqdaki, raqamli texnologiyalarni joriy etish qishloq xo'jaligi mahsulotlari ishlab chiqarish jarayonida samaradorlikni sezilarli darajada oshirmoqda. Xususan, aqlli irrigatsiya tizimlari, GPS asosida yer monitoringi, dronlar yordamida zararkunandalarga qarshi kurashish kabi texnologiyalar hosildorlikni oshirishda muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Tadqiqot natijalariga ko'ra, zamonaviy texnologiyalarni joriy etgan fermer xo'jaliklari suvdan 30-40% tejamkorlik bilan foydalanmoqda. Bundan tashqari, raqamli texnologiyalar orqali bozor talabi va narxlarni real vaqt rejimida kuzatish imkoniyati yaratilgan bo'lib, bu fermerlarga mahsulotlarini qaysi bozorlarga yetkazish bo'yicha aniq qaror qabul qilish imkonini bermoqda.

Raqamli texnologiyalarni qishloq xo'jaligiga keng joriy etish uchun infratuzilmani rivojlantirish, fermerlarga texnologiyalarni o'rgatish va dasturiy ta'minotga subsidiya ajratish muhim. Shuningdek, fermerlarning texnologiyalardan foydalanish madaniyatini oshirishga qaratilgan o'quv dasturlarini yo'lga qo'yish zarur.

Qishloq xo'jaligi mahsulotlari eksportini rivojlantirish omillarini bilishimiz zarur. O'zbekiston qishloq xo'jaligi mahsulotlarini eksport qilish bo'yicha salohiyatga ega

"O'zbekistonda barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish va yashil iqtisodiyotni rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishlari" mavzusida Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya bo'lib, ayniqsa meva-sabzavot mahsulotlariga talab yuqori. Biroq, tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, eksport jarayonida logistika muammolari, sertifikatlash tizimi va xalqaro standartlarga moslashtirish borasida qiyinchiliklar mavjud.

Statistik ma'lumotlarga ko'ra, O'zbekiston qishloq xo'jaligi mahsulotlarining 40% ga yaqini MDH davlatlariga eksport qilinadi, biroq Yevropa va Osiyo davlatlari bilan savdo hajmi yetarli darajada rivojlanmagan. Eksport jarayonidagi muammolar tufayli qishloq xo'jaligi mahsulotlarining 10-15% i yetib bormasdan nobud bo'lishi aniqlangan.

Mahsulotlarni xalqaro bozorga olib chiqish uchun logistika infratuzilmasini yaxshilash, sovutish omborlarini ko'paytirish va eksport jarayonlarini soddalashtirish kerak. Bundan tashqari, xalqaro sertifikatlash jarayonini fermerlar uchun qulaylashtirish va davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash tizimini rivojlantirish zarur.

Men yuqoridagi tadqiqotlar natijasida shu takliflarni berishga qaror qildim.

Tahlil natijalari asosida quyidagi tavsiyalar ishlab chiqildi:

Qishloq xo'jaligini modernizatsiya qilish uchun zamonaviy texnologiyalarni keng joriy etish, fermerlarga texnik yordam va subsidiya ajratish lozim.

Agroxizmatlar tarmog'ini kengaytirish, xususiy va davlat sektorini jalb qilish orqali xizmatlar sifatini oshirish muhim.

Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellektdan foydalanish orqali hosildorlikni oshirishga qaratilgan loyihalarni rivojlantirish zarur.

Eksport tizimini takomillashtirish, xalqaro sertifikatlash jarayonlarini yengillashtirish va logistika infratuzilmasini yaxshilash lozim.

Fermerlarni zamonaviy yondashuvlarga o'rgatish uchun maxsus dasturlar va treninglar tashkil etish muhim.

Ushbu tavsiyalar asosida qishloq xo'jaligini modernizatsiyalash bo'yicha samarali strategiyalar ishlab chiqish va iqtisodiy o'sishni jadallashtirish mumkin

5. Xulosa va takliflar.

Qishloq xo'jaligi iqtisodiyotni modernizatsiyalashda muhim rol o'ynaydi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish hosildorlikni oshirish, xarajatlarni kamaytirish va mahsulot sifatini yaxshilashga yordam beradi. Agroxizmatlarning rivojlanishi fermer xo'jaliklarini qo'llab-quvvatlashda katta ahamiyatga ega. Raqamli texnologiyalar, aqlli sug'orish tizimlari va innovatsion yondashuvlar ishlab chiqarish samaradorligini oshirish imkonini beradi. Eksport tizimida logistika va xalqaro standartlarga moslashish borasida muammolar mavjud bo'lib, ularni bartaraf etish talab etiladi.

Ushbu xulosadan kelib chiqib quyidagi takliflarni berolaman:

2025-YIL 14-15-APREL

"O'zbekistonda barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish va yashil iqtisodiyotni rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishlari" mavzusida Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya

Zamonaviy texnologiyalarni joriy etish – fermerlarga imtiyozli kreditlar ajratish, innovatsion texnologiyalarni subsidiyalash va ilmiy-tadqiqot natijalarini amaliyotga tatbiq etish.

Agroxizmatlarni rivojlantirish – agroxizmat markazlari tashkil etish, xususiy sektor ishtirokini kengaytirish va urug'chilik, o'g'it ta'minoti kabi xizmatlarni yaxshilash.

Raqamli texnologiyalarni keng qo'llash – aqlli monitoring tizimlarini joriy etish, raqamli platformalar yaratish va fermerlar uchun maxsus o'quv dasturlarini tashkil qilish.

Eksportni rivojlantirish – xalqaro standartlarga mos mahsulot yetishtirish, logistika tizimini modernizatsiya qilish va eksportni rag'batlantirish mexanizmlarini takomillashtirish.

Fermerlar malakasini oshirish – malaka oshirish kurslari, treninglar va seminarlar tashkil etish hamda ilmiy-tadqiqot institutlari bilan hamkorlikni mustahkamlash.

Ushbu takliflarni amalga oshirish qishloq xo'jaligini rivojlantirish, eksport hajmini oshirish va iqtisodiyotni modernizatsiyalashga xizmat qiladi.

Adabiyotlar/Литература/Reference:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. Toshkent, 2024.
2. O'zbekiston Respublikasi Qishloq xo'jaligi vazirligi. "2023-2030 yillarda qishloq xo'jaligini rivojlantirish strategiyasi." Toshkent, 2023.
3. World Bank Group. "Agricultural Innovations and Digitalization in Central Asia." Washington D.C., 2022.
4. FAO (BMTning Oziq-ovqat va qishloq xo'jaligi tashkiloti). "Qishloq xo'jaligida barqaror rivojlanish va innovatsion texnologiyalar." Rim, 2021.
5. Qodirov U., Norqulov B. "Agrobiznes va qishloq xo'jaligida iqtisodiy samaradorlik." Toshkent: Fan, 2020.
6. Dehkanov Sh., To'rayev M. "Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti va agroxizmatlarni takomillashtirish." Samarqand, 2019.
7. АО Ахмедов. [ВЛИЯНИЕ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ НА РАБОТУ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ](#). Вестник науки и образования, 61-64
8. АО Ахмедов. [Цифровизация логистики: от big data к интернету вещей](#). Universum: технические науки 1 (4 (121)), 36-38
9. Рустамовна, Турובה Хулкар. "АГРОБИЗНЕСНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ."
10. Турובה, Хулкар. "Агротуризмни ривожлантиришнинг ўзига хос хусусиятлари." Экономика и инновационные технологии 6 (2019): 166-172.

"O'zbekistonda barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish va yashil iqtisodiyotni rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishlari" mavzusida Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya

11. М Кадирова. ЗАМОНАВИЙ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ АСОСИДА ТАЛАБАЛАРНИНГ ИҚТИСОДИЙ КЎНИКМАЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШ МОДЕЛИ. O'zMU xabarlari Вестник НУУз АСТА NUUz 1 ([1/4/1]), 91-94

12. КМ Матyakubovna. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ПРИ УСОВЕРШЕНСТВОВАНИИ ЭКОНОМИЧЕСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ СТУДЕНТОВ. ВЕСТНИК НУУз 1 (5), 100-104

13. Bebudovna, Boltayeva Shaxnoz. "ATROF-MUHITNING IFLOSLANISHI VA INSON SALOMATLIGIGA TA'SIRI." *SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH* 2.17 (2024): 10-12.

14. Bebudovna, Boltayeva Shaxnoz, Abduhakimov Nurbekjon Nuriddin o'g'li, and Xo'jaqulov Ramozon Saloxiddinovich. "OZBEKISTONDA AGROTURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI." *INNOVATIVE DEVELOPMENTS AND RESEARCH IN EDUCATION* 3.25 (2024): 172-175.

15. Kayumovich, K. O., & Kamalovna, S. F. (2019). Social media-marketing-a forceful tool for tourism industry. *European science*, (7 (49)), 41-43.

16. SAIDOVA, F. (2021). ВОЗМОЖНОСТИ ДЛЯ РАЗВИТИЯ РЫНКА УСЛУГ В БУХАРЕ ФК Саидова, преподаватель, Бухарский государственный университет, Бухара МА Ражабова, преподаватель, Бухарский государственный университет, Бухара. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz)*, 8(8).

